

Visietekst wereldleraarschap

Als opleidingsinstituut voor leraren willen wij staan voor het **kwaliteitsvolle** onderwijs dat onze samenleving nodig heeft. Daarbij houden we SDG 4 *Ensure inclusive and quality education for all and promote lifelong learning* als leidraad voor ogen¹. In de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens² uit 1948 hebben de opstellers al bepaald dat het recht op onderwijs een grondrecht is. In hun kwaliteitseisen hebben zij onze taak mee gedefinieerd:

Het onderwijs zal gericht zijn op de volle ontwikkeling van de menselijke persoonlijkheid en op de versterking van de eerbied voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Het zal het begrip, de verdraagzaamheid en de vriendschap onder alle naties, rassen of godsdienstige groepen bevorderen en het zal de werkzaamheden van de Verenigde Naties voor de handhaving van de vrede steunen. (art. 26.2)

Deze bepaling van de Verenigde Naties stelt terecht de volle ontwikkeling van de menselijke persoonlijkheid als doel. Ook bij Martha Nussbaum³ vinden we dit centraal stellen van de **totale mens in relatie tot anderen** terug als basisidee. Dit uitgangspunt zorgt ervoor dat we het beeld overstijgen van de mens als een economisch wezen of als onderdaan van de ene of de andere natie. Deze nuance willen we van bij aanvang meegeven, in een tijd waarin de invulling van het begrip ‘burgerschap’ nieuwe risico’s inhoudt op een te eenzijdig en te afgelijnde definitie.

In onze opvatting is de wereldburger iemand die zich bewust is van de brede wereld en zijn plaats daarin. Hij gaat uit van de **diversiteit** die de wereld in zich draagt. Vanuit een nieuwsgierigheid, die hij meedraagt als een **grondhouding**, wil hij spreken met **kennis** van zaken over de wereld en heeft hij oog voor de **complexiteit** ervan. Hij is er zich van bewust dat oorzaak-gevolgrelaties geen eenvoudig gegeven zijn in de globale realiteit. Hij beseft ten volle dat verschillende **referentiekaders** het beeld dat hij heeft beïnvloeden. Hij neemt het perspectief in van de andere, blijft zijn eigen kennis in vraag stellen.

De wereldburger stuurt zijn **handelen** aan vanuit deze voorkennis. Hij zet zich in, als actieve wereldburger, voorbij de onverschilligheid en vanuit **verbondenheid** met zijn wereld. Daarbij is zijn doel een wereld die meer **gelijkwaardig**, meer **rechtvaardig** en **duurzaam** is. De SDG's⁴ van de VN en het donutmodel⁵ zijn voor hem belangrijke toetsstenen.

¹ www.un.org/sustainabledevelopment

² www.un.org/en/universal-declaration-human-rights

³ Nussbaum, M., Niet voor de winst. Waarom de democratie de geesteswetenschappen nodig heeft. 2011, Amsterdam (vert.).

⁴ <https://sustainabledevelopment.un.org/sdgs>

⁵ <https://www.kateraworth.com/doughnut>

Hiervoor zal hij in **dialogoog** gaan met anderen en **reflectie** gebruiken als middel om zijn handelen te sturen. Tegelijkertijd is hij er zich van bewust dat het einddoel geen gestroomlijnd, maakbaar product is, maar beseft hij het belang van zijn streven naar een ideaal.

De **wereldleraar** is een wereldburger, maar kan daarenboven **inspirerend uitdragen** waar hij voor staat in zijn professionele omgeving. In zijn **klas**, in zijn **school**, in zijn **omgeving** is hij blijvend bezig met de vorming van kinderen tot wereldburgers. Dat biedt voor kinderen – zo zegt ook Oxfam – belangrijke voordelen: het helpt hen onder andere bij een beter begrip van de wereld, doet denken over de eigen waarden, geeft hen de kans argumenten te laten horen, toont hun impact op de wereld⁶.

Hiermee zetten we ons – in onze visie op wat wereldleraren zijn – op dezelfde lijn als de Groep Lerarenopleiding in haar visietekst **MOVE-Leraars bewegen**⁷. Met hun hele zijn bewegen deze leraars: ze nemen het engagement op om mee te zorgen voor een duurzame en rechtvaardige samenleving.

⁶ <https://www.oxfam.org.uk/education/who-we-are/what-is-global-citizenship>

⁷ <https://www.ucll.be/sites/default/files/documents/lerarenopleiding/visietekst.pdf>